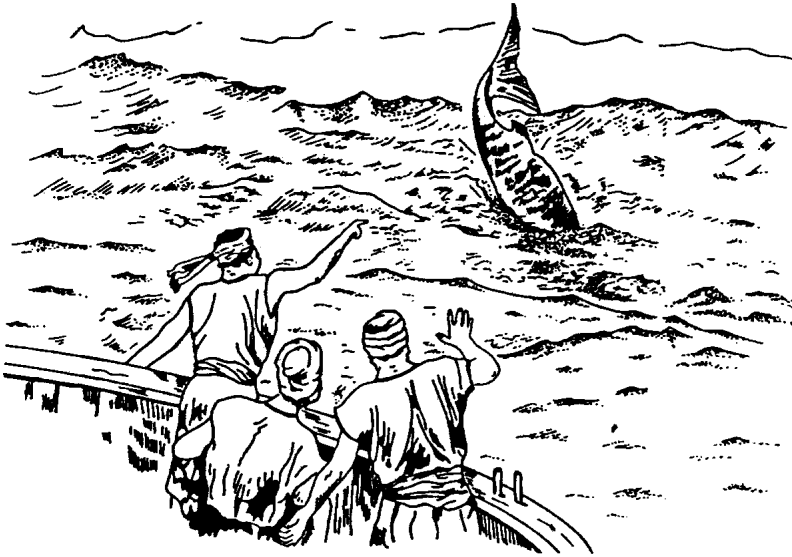

Ndâbi Yunus,

ngə Kəmani nahəganunə Ninewa

Ndâbi Yunus,

ngə Kəmani nahəganunə Ninewa

Département de littérature de l'EET

B.P. 51

Moundou

République du Tchad

2011

Langue : Boudouma, Lac Tchad

Titre en français : Le prophète Jonas que Dieu envoya
à Ninive

Traduit de l'Ancien Testament

Illustrations : Reproduites avec l'autorisation de
l'Alliance Biblique Universelle ©1984

Première édition, 2011: 50 exemplaires

Mønna hæ kakadæ yuu

Yuu niyari hæ Ndâbi Yunus ngæ Kəmani nahəganunə dægə aal bərnı dəmu ngæ yəcenə ga Ninewa. Ndâbi Yunus -, lūgu hæ Israel, dūr hæ Ndâbi Brahim. Ninewa, kəne -, akul a lartə hæ Irak. Amunə a gə dæ karta hæ bəla ngæ akul a fudo lamba 21. Kəne gudo, a ngun dæ bərnı yuu, kurtu kəte yəcenə ga Nebi Yunis.

Gəre cāndu yıman dābu gə 2600, jaman ngæ niyari yuu naanxi wakadə -dæ, Ninewa dān ngæ bərnı dəmu hæ Assuria. Dındæ Assuria naan Israel dæ kərigə. Ga hərə yuu ro ngæ maay Israel yu maay Ninewa yəligə mādəgay ja dæ ngəndə.

Ngun dæ kitabu yuu gəkanaw a lay dı ngæ Ndâbi Yunus naan yu dı ngæ Kəmani nafəllay gəan.

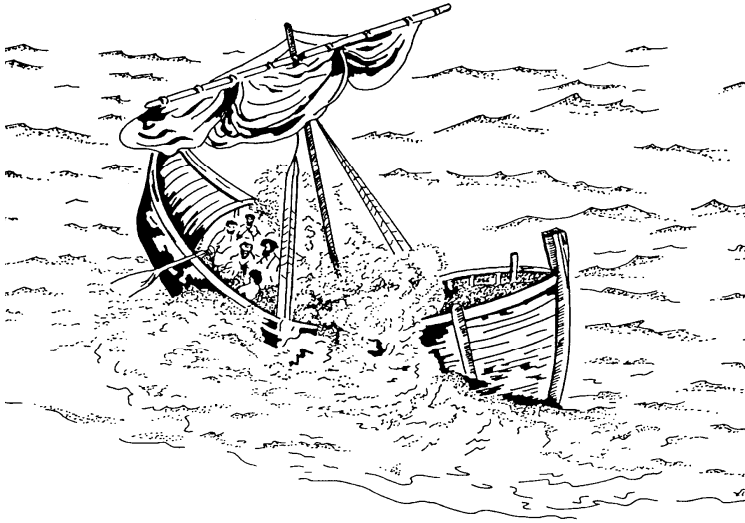

Yunus yu kaguli ngə Kəmani

1 ¹ Yəm ci -də, Hâw Kəmani nacegə Yunus, wuxi Amitay, kaguli anə yuu. ² Acenə ga : «Ma gual bərnı dəmu hə Ninewa dəgə gəan migəw həan hadə. Wakuragə gə kəndəbi adan ngə yəan ga yuu ro.»

³ Gəre Yunus nama -də, naunə ku dəan ngu ngədə.
Ace ahəgudə aal cobay də Hâw Kəmani ga yuu ro.
Nayegu gə doro hə Yofa, ga nata magəra dəmu ngə
aal Tarsis. Ga nabaxagə âgəri həan ga nayel nakiegə
migəw ngə yual Tarsis, dəgə acəlbû ahəgudə aal
cobay də Hâw Kəmani.

⁴ Gəre yacar a бага нгəна ci -дə, Hāw Kəmani natāl âxi dəmu nala a гə дə bahar melea. Âxi donoa дə нгə babulam donoa дə нгə akəra agərray magəra.

⁵Magəramaay yahəgujən дə нгə nduco naan kəmani anə¹ ngodo дə jamma. Ga yakahal kullay adan kulu дəгə magəra adan aji kudəbay.

---

¹ 1.5 Maay magəra yuu yəhən Hāw Kəmani ja. Yakiegə hanam дə kəmani adan.

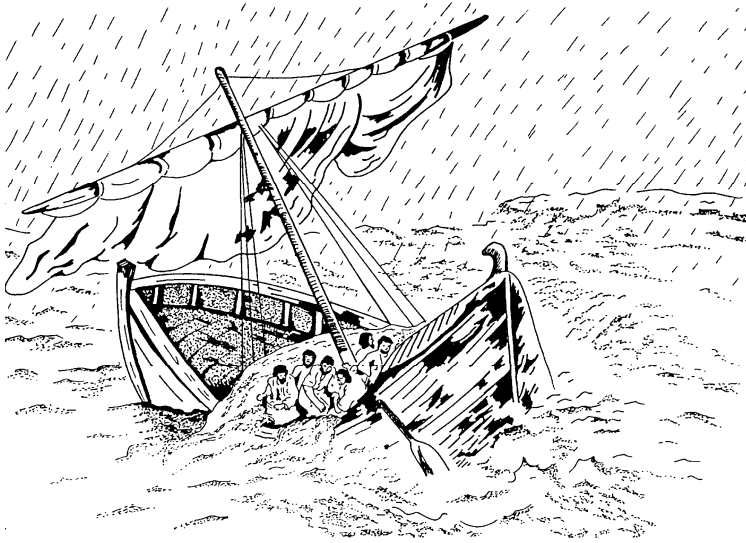
Gəre Yunus dân nahənay a ngun də magəra a day.
Ahunay də bala tapa -də, ⁶ dəmu hə magəra nahagə
gəan ga acenə ga : «Məndo ro ngə gəhunay ? Ma
gəan Kəmani agū ngodo. Wanəge nalānmū ngwə,
nəhəlagə aro amū.»

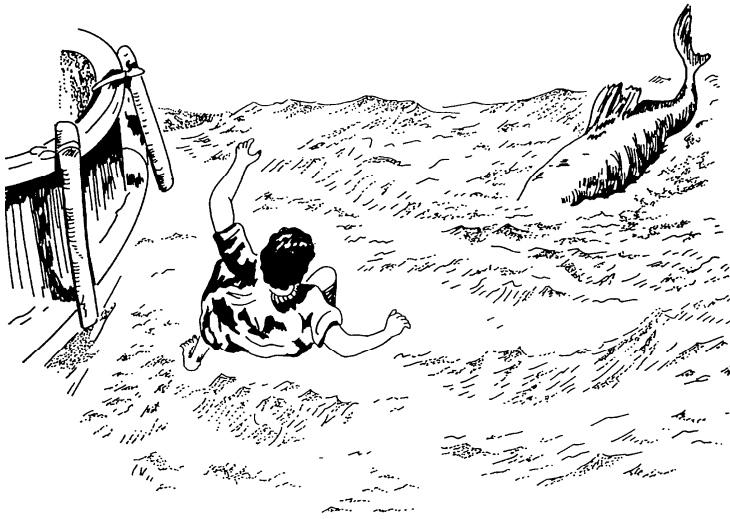
⁷ Ga yəcegə mādəgay ga : «Kawnaw dəgə məjūgunaw həmu hə lūgu kəte də cində kəmbû dəgə məkəynaw lūgu ngə naadu gəamûnaw tâgərîba yuu.» Ga yajūgu -də, həmu hə Yunus ngə nacar. ⁸ Ga yəcenə ga : «Nda cenay dî ngə gaan gərə tâgərîba yuu nau gəamûnaw. Na wəni ? Məni kîda agû ? Gau a lartə kiximi ? Na məni njili agû ?»

⁹ Ga acedan ga : «Dâw Ibrani. Wəan Hâw Kəmani a hame ngə abadtə, dân ngə nakahay lu yu kulu ngaco.» ¹⁰ Nakiedan dî ngə naan ga migəw yakəy də ahəgudə gə Hâw Kəmani -də, yahəgujən də jəw. Ga yəcenə ga : «Məndo ro ngə gaan dî yuu ?» ¹¹ Wute yəcenə ga : «Yəan agû məni đugo babulam nətulu a gəamûnaw ?» Hərə babulam akul co aji donoa gə ngə wanə juđu, ga yuu ro ngə yacigəan. ¹² Acedan ga : «Jûgu gəkolninaw kulu đəgə babulam yuu nətulu a gəagûay. Wuhən də hərə dâw ro ngə âxi dəmu yuu nala gəagûay.»

¹³ Magəramaay yətəm də awal gədan də jəw dəgə yəhay lu. Gəre yata yahay ja. Məni ngwə, babulam akul co aji adan donoa gə ngə wanə juđu. ¹⁴ Aidə ga yaan Hâw Kəmani ngə Yunus nakiegəan ngodo də jammay, ga yəce : «Ya Hâw Kəmani, hərə lûgu yuu ro ngə, gəhəlanay ja. Ngə gətâgə anay kərgogə hə kərmə hə lûgu yuu go ja. Məni ngwə, na Hâw Kəmani ngə gajəgay dî yuu ngaco.»

15 Ga yacu Yunus yakolnə kulu -də, âxi go natulu a
ngu muh, babulam go namay. 16 Ga magəramaay
yahəgujən gə Hâw Kəmani. Yahəlanəy Kəmani kî go
yatâl a gəan wadə go.

Mâduwa ngə Yunus

2 ¹ Hâw Kəmani nahəganu ki dəmu ga nakè Yunus. Ga cəy kəkənə, kənəm yu yəraw co, Yunus najân a ngun đə ki yuu. ² A ngun đə ki -, Yunus naannəy a lay Hâw, Kəmani anə mâduwa.

³ Ga ace :

«Wukul a ngun dā kəmbâri -dā,
wafegə na Hâw Kəmani dā jammay -dā,
gakwonə gəani mənna.

Wukul a ngəđə migəw ngə yamatə -dā,
wafegû -dā, gahəmay kogə đəaw.

⁴ Wanə, gakołni ngun dā kulu,
kulu ben tur həan.

Ga kâyu go nakureni,
gatâl babulam go
nakəkəmay a gə đə ku đəaw.

⁵ Wuce kâgu gagiyani a baha agû.
Gəre yuu gudo,
wucəlbû wuamu fadaw agû dəmu adal đəy.

⁶ Kulu nakèni
ga naciłni a gay wuyay.
Kulu natù đəani
ga bərna² nakəlegəxi ku đəaw.

⁷ Watù a day dā kulu,
ai lûgu ngə akul a lâyro
ga wucar a lay ja dā ngəndə.
Gəre na, Hâw Kəmani,
gacił galawni dā aroa

---

² **2.6** Migəw ci yəfenə dā fərna wəlla fənna.

a wuləm hə kərmo.

⁸ Wacar a angal -də,
watâl na Hâw Kəmani gabu.

Mâduwa ngaw nau natagû
a ngun də fadaw agû dəmu adal.

⁹ Migəw ngə yakiegə hanam də kəmani adan
yaanində Kəmani ngə aan adan njimâltə.

¹⁰ Gəre dâw wukukodə agû, Hâw Kəmani,
wəan agû hərmodə.

Wuhəlagûəy kî go.

Wadə ngə watâl a gəagû go wuhəlagə.

Seba³ go akul a ngədə Hâw Kəmani muh.»

---

³ **2.10** Migəw ci yəce sefa wəlla safa.

¹¹ Wute, hərə amari hə Hâw Kəmani ro, ki nakwonə Yunus naadū nakoh a gə də dârci hə kulu.

Yunus yu kaguli ngə Kəmani a Ninewa

3 ¹ Kuren, Hâw Kəmani nacegə Yunus kaguli anə dəy.

² Ga acenə ga : «Ma gual bəрни dəmu hə Ninewa dəgə gəkienə a lay migəw kadəno ngə wakiegû yuu.» ³ Ga nama naal Ninewa də ai ngə Hâw Kəmani natənə. Ninewa go həral də jəw ngə nakəmay də ngu. Lûgu nama a fudo kəte dəgə aal fudo ataw ngwə, nəlû cəy kəkənə. ⁴ Ga Yunus nayel bəрни ga nalû a lay cəy kəte -də, namay nakanju a lay də jammay. Ga ace : «A ngun də cəy həkan həgay, Ninewa nəfaji.»

⁵ Ga migəw hə Ninewa yaan jəredə kaguli ngə Kəmani -də, migəw jammay yu ngənaay ngaco yajûgu niya ga yajûgu axem. Yayel kajimu wura dəgə yəkəmu də yaan təbtə. ⁶ Ga habar nau gə May hə Ninewa -də, nahay a gə də ses hə kərmay ga nalaw luku anə. Ga dān co nayel kajimu wura, ga najagədə fədən.

⁷ Ga natâl gûmiya anəay ga yəcegə migəw hə bəрни ngaco : «Hərə ganun ngə May ro, ngə gəhəmnaw go ja, ngə gəxiinaw go ja, dægûay yu ləman agûay jammə yu ngənaay ngaco. ⁸ Migəw yu ləman adan yəhəlagərixı kajımu wura dægə yəan Kəmani ngodo də niya adan kəte. Nduco aan təbtə dægə nəâju hal anə âbi go nəâju annî fitina go. ⁹ Kâgu naji aidə ngwə, Kəmani nəan amû njimâltə ngwə, nəâju niya anə yu nonî anə a gəamû ngwə, nəhəlamû ja.» ¹⁰ Ga Kəmani naamunə də yaâju hal adan âbi -də, naan adan njimâltə. Nəâju niya ngə najûgu a gəadan a facunî bəрни adan.

Nonî ngə Yunus yu ngabərtə ngə Kəmani

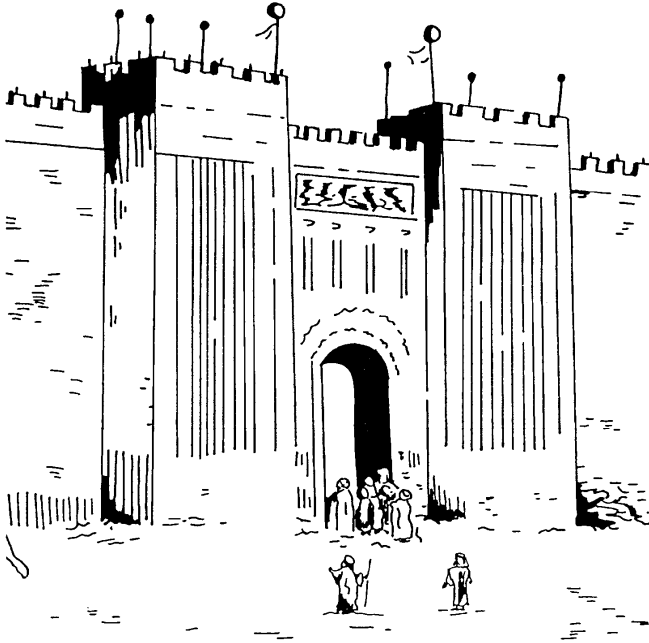
4 ¹ Ga dî yuu, Yunus aamunə də ngəla ja ga nano də jəw. ² Aidə ga acegə Hâw Kəmani ga : «Ya Hâw Kəmani, kamən ngə wuma a fu naw ro ngə yuu muh ja à, dî ngə wacegə də gəan ? Ga yuu ro ngə wahəgudə waal gə Tarsis ga. Wuhən də na Kəmani ngə gəan lûgu ngabərtə go gəan lûgu njimâltə go gabu agû kâpi go gəan lûgu nəngəla go. Wuhən də gəkwoxi gəâju niya agû hə həlanî migəw co. ³ Wute, kərmə ngə aligəaw gə jânnî də aroa. Ga jûgu aro aw !» ⁴ Ga Hâw Kəmani acenə ga : «Gəno ngwə, gəamunə də ngəla à ?»

⁵ Ga Yunus nacar a Ninewa ga namay a dî dâ bərnî ga nakahay dâxi ga najay a lay. Ga afâgə dægə aamu dî ngə aanxi wakadə a gə bərnî yuu. ⁶ Ga Hâw Kəmani natâl njara nahəyu. Ga nafəgən a gə də kəri də ku dəan ga nataynəy dâxi go natulu də gabu an go. Ga dî yuu naan də gabu an alli də jəw.

⁷ Gəre həba kwadə həan, kamən ngə aji ahəyu -də, Kəmani natâl kuli ga nahəm njara, ga njara nalim ga nakwi. ⁸ Ga aji nahəyu -də, Kəmani natâl âxi kero nalala də donoa. Yəraw go nafa gə ku dəan âw də ngə akəra aan mətə. Yunus acəlbû amatə ga ace : «Kərmə ngə aligəaw gə jânnî də aroa !». ⁹ Gəre Kəmani acenə ga : «Hərə njara ro ngə gəno, gəamunə də ngəla à ?» Ga Yunus ace : «Yəy, nonî ngaw yuu njûgu ga wuno dægə wumatə ngə aligəaw !» ¹⁰ Ga Hâw Kəmani ace : «Njara nahəyu nama a kənəm kəte muh, ga həba kənəm -də namatə dəy. Na ngə gahəli go ja, gajəga go ja. Gəre kəne gaan njara yuu njimâltə.

¹¹ Gære dâw waan Ninewa njimâltə ngwə, ayagû.
Ninewa bərnɪ dəmu ngə migəw kəri gə dəbu âru yu
xagə (120.000) yukul a lay, gərə yəga yəfiyanə fargə
də dī ngəla yu âbi ja. Ləman adan aroa go dâbu.
Dâw wəan migəw hə Ninewa njimâltə ngwə,
gəamunə də âbi â ?»

